

ZUBERSKÉ NOVINY

P O D R O H Á Č S K Y O B Č A S N Í K

Ročník XIII.

Číslo 1

17. 3. 2009

Zuberec na výstave ITF SlovakiaTour v Bratislave

Od 22. do 25. januára 2009 sa na výstavisku Incheba v Bratislave konal 15. veľtrh cestovného ruchu ITF SlovakiaTour. Za 15 rokov svojej existencie sa stal najvýznamnejším veľtržným podujatím na Slovensku. Veľtrh je zaradený do kalendára najvýznamnejších podujatí v oblasti cestovného ruchu a je členom prestížnej medzinárodnej organizácie veľtrhov cestovného ruchu ITTFA. Súbežne prebiehali aj ďalšie výstavy súvisiace s cestovným ruchom.

Na veľtrhu sa v tomto roku predstavilo rekordných 536 vystavovateľov z 32 krajín. Medzi nimi nechýbala ani naša obec. V spoločnom stánku Oravy svoju ponuku prezentovali mesto Dolný Kubín a Oravský Podzámok, Bielu Oravu zastupovali Hruštín a Námestovo a Hornú Oravu obce Vitanová, Brezovica, Podbiel, Habovka a samozrejme Zuberec. Za prvé dva dni, určené odbornej verejnosti, prišlo na veľtrh skoro 9 tisíc odborníkov pracujúcich v oblasti cestovného ruchu. Záujem o veľtrh už tradične býva veľmi vysoký najmä

v sobotu a nedeľu. Za tieto dva dni určené verejnosti na veľtrh prišlo viac ako 65 tisíc návštevníkov.

Pri oravskom drevenom stánku, dozdobeným rozvoníavajúcou koso-drevinou, sa zastavovali takmer všetci okoloídúci. Hostí lákal nielen stánok, ale aj krojovaní zástupcovia oravských obcí. Našu obec návštevníkom predstavovali Ing. Mária Daňová s Václavom Romaňákom. Návštevníci prejavovali záujem hlavne o nový katalóg Zuberca, ktorý pripravila obec v spolupráci s Vladimírom Žuffom. Zaujímali sa o ponuku

lyžiarskych stredísk a už tradične požadovali cyklomapy.

Oravský stánok a zuberský štedrý stôl neobišiel ani sám pán prezident Ivan Gašparovič. Ponúkli sme ho čuťoriedkovým koláčom a inými pochúťkami, ktoré na veľtrh pripravili hotel Primula a penzión Šindlovec.

Účasť na výstave ITF SlovakiaTour je pre vystavovateľov nespo-

ným prínosom. Mnohí účastníci zavítajú na Oravu práve preto, že sa na veľtrhu zoznámili s našou ponukou. Už aj v tejto zimnej sezóne sa prišli presvedčiť do Zuberca, či naozaj vyzereá tak očarujúco ako v katalógu. Už teraz sa tešíme na pripravujeme na budúci ročník ITF SlovakiaTour, ktorý sa uskutoční 21. – 24. januára 2010.

Alžbeta Železníková

Predseda Žilinského samosprávneho kraja Juraj Blanár (prvý sprava) sa v stánku Oravy stretol so starostami obcí: Martinom Ondříkom z Vitanovej, Jánom Tarajom z Habovky a Vladimírom Šiškom, starostom našej obce. Foto: Eduard Lajčin

Pri informačnom pulte boli za Zuberec aj Alžbeta Železníková a Anička Jadraňáková. Foto: Eduard Lajčin

Slávnosti budú 7. až 9. augusta

Tohtoročné, v poradí už 34. Podroháčske folklórne slávnosti, sa budú konať od 7. do 9. augusta 2009. Je to, ako tradične, prvý celý augustový víkend. Príprava je naplno rozbehnutá predovšetkým v programovej rade. V utorok 24. 2. 2009 sa v zasadačke obecného úradu stretla programová rada festivalu už druhýkrát. Jej predsedníčkou je aj v tomto roku PhDr. Cecília Matysová. Osvedčené dlhoročné zloženie programovej rady sa rozšírilo o zástupcov Žilinského samosprávneho kraja. Na zasadnutí sa zúčastnila aj vedúca odboru kultúry Žilinského samosprávneho kraja Ing. Alena Micháľková. Samosprávny kraj má záujem na naše sláv-

nosti pripraviť a aj financovať program, v ktorom budú predstavené regióny kraja. Koncepcnú a režijnú prípravu programu kraj zveril aj do rúk PhDr. Miroslava Žabenského, riaditeľa Oravského kultúrneho strediska. Rada sa dohodla, že program predstavujúci Žilinský kraj bude uvedený v nedeľu popoludní. Ako každý rok, tak aj tento máme záujem predstaviť na slávnostiach tradičnú ľudovú kultúru v podaní folklórnych súborov, skupín a jednotlivcov zo Slovenska i zahraničia. O poskytnutie dotácie na organizáciu festivalu sme podali žiadosť na Ministerstvo kultúry SR a tiež aj na Žilinský samosprávny kraj. Informujte už teraz svojich hostí a známych o dátume tohtoročného sviatku ľudovej kultúry pod Roháčmi.

Pavol Šroba

Na jednom z večerných programov v Múzeu oravskej dediny návštevníčka zaskočila organizátorov otázkou: „Prečo robíte prehliadky po múzeu iba večer potme? Veď to musí byť oáz pekné cez deň, keď je vidno.“ Po chvíli vysvetľovania ju ubezpečili, že aj v zimnom období možno múzeum navštíviť cez deň počas otváracích hodín, nielen v rámci programov. Uznajte, že pri takejto krásnej scenérii sa brána múzea naozaj nedá nechať zatvorená.

Foto: Vladimír Žuffa

Výstava poľovníckych trofejí

V týchto dňoch finišuje v Zuberi príprava významného podujatia. V dňoch 23. až 29. marca 2009 sa v sále kultúrneho domu v Zuberi uskutoční výstava poľovníckych trofejí. Jej organizátorom je Poľovnícke združenie Roháče – Zuberec. Združenie má v súčasnosti 25 členov, ktorí sa aktívne zapájajú do príprav. K podujatiu bol už vydaný katalóg zveri ulovenej v roku 2008 a posluží ako sprievodca výstavou. Počas výstavy budú poľovníci náv-

števníkov informovať o svojej činnosti. Veríme, že možnosť vidieť toto zaujímavé podujatie výstavu si naši občania nenechajú ujsť. Okrem trofejí bude vystavené i exponáty preparovaných zvieratiek. Čomu sa iste najviac potešia deti. Poľovníci na výstavu srdečne pozývajú. Súčasťou týchto novín je aj príloha venovaná poľovníctvu v Zuberi. Veríme, že sa vám zaujímavé čítanie o poľovníkoch a ich činnosti bude páčiť. (r)

Uznesenie obecného zastupiteľstva z 15. decembra 2008

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

1. Berie na vedomie

- Kontrolu plnenia uznesení
- Informácie starostu obce
- Vyhodnotenie letnej turistickú sezónu a prípravu na zimnú turistickú sezónu

2. Schvaľuje

- Program rokovania obecného zastupiteľstva podľa predloženého návrhu
- Návrhovú komisiu v zložení: Vladimír Magerčák, Marta Bebejová
- Všeobecne záväzné nariadenie o dani z nehnuteľnosti č.3/2008
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Zuberec č.02/2008 o zmene a doplnení niektorých všeobecne záväzných nariadení obce v súvislosti so zavedením euro v Slovenskej republike, ako aj zmenami a novelizáciami príslušných zákonov
- Plán zasadnutí obecného zastupiteľstva na prvý polrok 2009

- Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra, s doplnením kontroly spoločnosti Primula s.r.o. v mesiaci apríl 2009
- Rozpočet obce na rok 2009
Príjmy: 56 411 tis. Sk (1872,50 tis. €)
Výdavky: 56 411 tis. Sk (1872,50 tis. €)
z toho:
bežné príjmy 33 670 tis. Sk (1117,64 tis. €)
kapitálové príjmy 22 741 tis. Sk (754,86 tis. €)
bežné výdavky 32 629 tis. Sk (1083,08 tis. €)
kapitálové výdavky 23 782 tis. Sk (789,42 tis. €)
- Odmenu starostovi obce za II. polrok 2008 do výšky 50 %
- Odmenu poslancom obce za rok 2008 do výšky 30 %
- Zavedenie digitálneho signalizačného zariadenia (ukazovateľ rýchlosti 24 hodín)

Ing. Vladimír Šiška, starosta obce

Uznesenie obecného zastupiteľstva z 27. januára 2009

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

1. Berie na vedomie

- Kontrolu plnenia uznesení obecného zastupiteľstva
- Informácie starostu obce k procesu schvaľovania zadania územného plánu
- Informácie starostu o podmienkach čerpania úveru zo slovenskej záručnej banky vo výške 365 133 € na rekonštrukciu Základnej školy

2. Schvaľuje

- Predloženie žiadosti o nenávrat-

- ný finančný príspevok v rámci opatrenia 2.2 OP KaHR na realizáciu projektu „Rekonštrukcia verejného osvetlenia obce Zuberec“, ktorý je realizovaný pre obec Zuberec
- Zabezpečenie realizácie projektu po schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok
- Financovanie projektu vo výške 12 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt, t.j. vo výške 34 090,82 €.
- Zadanie územného plánu

Ing. Vladimír Šiška, starosta obce

Uznesenie obecného zastupiteľstva z 27. februára 2009

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

1. Berie na vedomie

- Kontrolu plnenia uznesení obecného zastupiteľstva
- Informácie starostu obce
- Správu hlavného kontrolóra
- Správu o činnosti Múzea oravskej dediny
- Správu o činnosti Turistickej informačnej kancelárie
- Prerokovanie podmienok ďalšieho prenájmu Turistickej ubytovne pod Grápu
- Správu o činnosti komisií pri obecnom zastupiteľstve za rok 2008
- Správu o pripravenosti investičnej výstavby obce v roku 2009
- Informáciu o prevádzke Hotela Primula.

2. Schvaľuje

- Program rokovania obecného zastupiteľstva
- Návrhovú komisiu v zložení: Ing. Vladimír Žák a Miroslav Urban.
- Podmienky nájmu Turistickej ubytovne Pod Grápu pre Telovýchovnú jednotu Roháče
- Predĺženie nájomnej zmluvy pre fy. Vyřmos (O. Šiška, Zuberec 117) do 31.12.2009 s podmienkou, že odstráni betonárku do 31.5.2009

- Prijatie úveru vo výške 365 133 eur so Slovenskej záručnej banky na predfinancovanie nenávratného finančného príspevku z programu regionálneho operačného programu - projekt „Využitie podkrovia základnej školy a stavebné úpravy, zateplenie materskej školy Zuberec“

3. Súhlasí

- S prípravou projektu na nenávratný finančný príspevok - rozšírenie kanalizácie a ČOV spolu s obcou Habovka.

4. Ukladá

- Predsedom komisií písomne predložiť správu o činnosti komisie za rok 2008
Termín: do 30. marca 2009

5. Žiada

- Konateľov spoločnosti Primula s.r.o. zvoliť mimoriadne valné zhromaždenie v čo najkratšom čase.

6. Odporúča

- Starostovi obce zvoliť verejný hovor v mesiaci marec alebo apríl.

Ing. Vladimír Šiška, starosta obce

Vývoz separovaného odpadu v roku 2009

Termíny: 6. apríl, 11. máj, 8. jún, 6. júl, 10. august, 7. september, 12. október, 9. november, 7. december.

V uvedených termínoch sa budú zbierať plasty, sklo, tetrapaky a kovové obaly od rodinných a bytových domov, od firiem a penziónov. Pripomíname občanom, že:

Do zelených vriec vhadzujeme sklenené fľaše farebné aj číre, poháre od zavaranín, tabuľové sklo, nehádzeme keramikou, porcelán, žiarovky, žiarivky, autosklo, zrkadlá, vystužené sklo.

Do modrých vriec vhadzujeme PET fľaše od nápojov, plastové obaly z čistiacich prostriedkov, šampónov. Pred vhođením do vreca je potrebné fľašu najprv zmenšiť zašľapnutím, stlačením. Nehádzeme PET fľaše od potravinárskych olejov, plastové poháriky z potravín, polystyrén, obaly od nebezpečných látok ako napr. motorových olejov, chemikálií, farieb, lepidiel.

Do hnedých vriec vhadzujeme krabicové obaly od džusov, mlieka a iných nápojov, nehádzeme papierové a plastové obaly, obaly obsahujúce zvyšky nápojov.

Do bielych vriec vhadzujeme kovové obaly od zavaranín a konzerv, plechové dózy od piva a iných nápojov, nehádzeme kovové obaly, diely automobilov, elek-

tronické zariadenia a ich účasti.

Poškodené a roztrhnuté vrecia je možné bezplatne vymeniť na obecnom úrade.

Novinový, kancelársky, baliaci papier, časopisy, zošity, kartónové obaly je možné separovať vo veľkých modrých kontajneroch, prípadne prostredníctvom žiakov základnej školy, ktorá sa tiež aktívne zapája do zberu papiera.

Obec dvakrát do roka organizuje zber batérií a akumulátorov, vyradených elektrických a elektronických zariadení, žiaroviek a zariadení obsahujúcich ortuť, vyradených zariadení obsahujúcich chlórfluórované uhľovodíky ako sú chladničky, práčky, elektrické sporáky, vysávače, hriankovače, mlynčeky, kávovary, televízne prijímače, výpočtová technika. V spolupráci so základnou školou prebieha aj hromadný zber kovového šrotu.

Separovaním prispejeme k zhodnoteniu veľkej časti odpadov z domácností. Spomalia sa náklady na likvidáciu komunálnych odpadov a určite prispejeme ku krajšiemu a čistšiemu životnému prostrediu okolo nás.

(oú)

Cintoríny na www.zuberec.sk

V súvislosti s prijatím zákona č. 470/2005 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, musia obce ako správcovia cintorínov dodržiavať určité povinnosti pri prevádzkovaní cintorína a domov smútku. Obecným zastupiteľstvom bolo schválené všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2007 o pohrebníctve, ktorým sa vyhlasuje prevádzkový poriadok Domu smútku a pohrebiska na území obce Zuberec. Nariadenie určuje hrobové miesto, jeho hĺbku, rozmery, tleciu dobu, režim prevádzky cintorína a domu smútku.

Správca cintorína pán Marián Valek v zmysle VZN určí umiestnenie a hĺbku pochovania. Pri pochovávaní a akýchkoľvek stavebných úpravách a prácach na hrobovom mieste sa obracajte na neho.

Obec taktiež pristúpila k presnej evidencii pochovaných. Na

Takto je zobrazený každý hrob.

Foto: www.zuberec.sk

stránke obce je zverejnená mapa cintorína s polohou hrobu. Je tam možné vidieť fotografiu hrobu spolu s údajmi o pochovanom, jeho narodení a úmrtí. Údaje boli zatiaľ spisované na základe nápisov na náhrobných kameňoch a krížoch. V prípade, že si nájdete hrobové miesto svojich blízkych bez uvedených dátumov, nahlašte údaje na obecný úrad, prostredníctvom ktorého bude databáza aktualizovaná. Mapu starého i nového cintorína nájdete na stránke www.zuberec.sk pod položkou „Mapa nového cintorína“ a „Mapa starého cintorína“.

(jv)

Rozpočet obce Zuberec na rok 2009

Schválené OZ dňa 15. 12. 2008

Príjmy		v tis. € v tis. Sk	
kateg. položka	Bežné príjmy	schválený	schválený
100	DAŇOVÉ PRÍJMY	566,19	17 057
110	Dane z príjmov a kapitálového majetku	481,31	14 500
111	Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	481,31	14 500
120	Dane z majetku	42,16	1 270
121	daň z nehnuteľnosti	42,16	1 270
	- pozemkov	9,13	275
	- zo stavieb	32,80	988
	- z bytov	0,23	7
130	Domáce dane za služby	42,72	1 287
133	daň za psa	0,23	7
133	daň za ubytovanie	19,92	600
133	daň za užívanie verej. priestranstva	1,00	30
133	poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady	21,57	650
200	NEDAŇOVÉ PRÍJMY	200,99	6 055
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	24,90	750
212	Príjmy z vlastníctva	24,90	750
	- z prenajatých pozemkov	3,32	100
	- z prenajatých budov	21,58	650
220	Administratívne a iné poplatky a platby	167,46	5 045
221	administratívne poplatky ostatné	3,32	100
222	pokuty a penále za porušenie predpisov	0,16	5
223	poplatky a platby za predaj výrobkov, tovarov a služieb	163,98	4 940
	za služby z dodávky tepla MŠ a DS	24,90	750
	za služby z propagácie na internete	4,98	150
	poehrebné služby z cintorínskeho poplatku	0,33	10
	vstupné Múzeum oravskej dediny	116,17	3 500
	vstupné Podroháčske folkl. slávnosti	16,60	500
	ostatné príjmy	1,00	30
240	Úroky z domáciach úverov, pôžičiek a vkladov	0,33	10
242	z vkladov	0,33	10
	Školy a školské zariadenia obce Zuberec	8,30	250
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	1,66	50
212	z prenájmu telocvične	1,66	50
220	Administratívne a iné poplatky a platby	6,64	200
223	poplatky od rodičov za MŠ a ŠK, ostatné príjmy	6,64	200
300	GRANTY A TRANSFERY	350,46	10 558
310	Transfery v rámci verejnej správy	350,46	10 558
311	Sponzorstvo PFS	3,32	100
312	Zo štátneho rozpočtu	347,14	10 458
	- dotácie na základné vzdelanie	339,91	10 240
	- spoločný stavebný úrad	1,98	60
	- hlásenie pobytu občanov		
	a register obyvateľov	0,60	18
	- z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny pre deti v HN	4,65	140
	BEŽNÉ PRÍJMY SPOLU	1117,64	33 670

Kapitálové príjmy		v tis. € v tis. Sk	
kateg. položka		schválený	schválený
200	NEDAŇOVÉ PRÍJMY	37,84	1 140
230	Kapitálové príjmy	37,84	1 140
231	Príjem z predaja kapitálových aktív - lyžiarsky vleč (splátka)	20,58	620
233	Príjem z predaja pozemkov	17,26	520
300	GRANTY A TRANSFERY	717,02	21 601
322	z MVR SR na modernizáciu budov ZŠ a MŠ	717,02	21 601
	KAPITÁLOVÉ PRÍJMY SPOLU	754,86	22 741

Výdavky		Bežné výdavky v tis. € v tis. Sk	
funkčná klasifikácia	ukazovateľ	schválený	schválený
		rozpočet	rozpočet
PROGRAM 1: Plánovanie, manažment a kontrola		51,34	1 547
Výkon funkcie starostu		1,66	50
01.1.1.6	Obce - reprezentačné a vecné dary	1,66	50
Členstvo v samosprávnych organizáciách a združeniach		0,66	20
01.1.1.6	členské príspevky	0,66	20
Územné plánovanie, urbanistické zábery a štúdie		48,12	1 450
01.1.1.6	geom.plány, územný plán, pozemkové úpravy, projekty	48,12	1 450
Audit		0,90	27
01.1.1.6	Auditorské služby	0,90	27

PROGRAM 2: Propagácia a marketing		30,37	915
Propagácia a prezentácia obce Zuberec		15,27	460
04.7.3	Cestovný ruch - propagácia a reklama	6,64	200
08.2.0.6	Múzeá - propagácia a reklama	4,98	150
08.2.0.9	Ostatné kultúrne služby - vedenie kroniky a monografia	3,65	110
Podpora rozvoja turistického ruchu obce Zuberec		5,64	170
04.7.3	Cestovný ruch- výstavy a ostatné podujatia	5,64	170
Turistické informačné centrum		7,14	215
04.7.3	Mzdy a odvody	4,48	135
	energie,voda, materiál, služby,		
	poistenie majetku	2,66	80
Spolupráca s partnerskými mestami		2,32	70
04.7.3	Cestovný ruch		
	- spolupráca s partnerskými mestami	2,32	70
PROGRAM 3: Interné služby obce		22,07	665
Právne služby obce Zuberec			
- advokátske služby,súdne poplatky			
Zasadnutia orgánov obce			
- odmeny poslancov,komisií, reprezentačné		3,32	100
Zabezpečovanie úkonov spojených s voľbami			
Hospodárska správa a evidencia nehnuteľného majetku obce		0,33	10
01.1.1.6	Obce - kolkové známky	0,33	10
Prevádzka a údržba budov		16,27	490
01.1.1.6	Obce - údržba budov a revízie	3,98	120
08.2.0.6	Múzeá- údržba budov a revízie zariadení	12,29	370
Vzdelávanie zamestnancov obce		0,66	20
01.1.1.6	Obce - školenia a cestovné náhrady	0,66	20
Obecný informačný systém		1,49	45
01.1.1.6	Obce - výpočtová technika, údržba webovej stránky	1,49	45
PROGRAM 4: Služby občanom		6,41	193
Spoločenské a náboženské služby		0,49	15
01.1.1.6	Obce - občianske slávnosti, oslavy v obci	0,33	10
08.4.0	Náboženské a iné spoločenské služby		
	- spomienkový akt	0,06	5
Evidencia obyvateľstva		0,60	18
01.1.1.6	Obce -hlásenie pobytu občanov a registrácia	0,60	18
Obecná knižnica		1,00	30
08.2.0.5	Nákup kníh a odmena	1,00	30
Miestny rozhlas		1,00	30
08.3.0	údržba miestneho rozhlasu	1,00	30
Zuberské noviny		3,32	100
08.3.0	Vydávanie a tlač novín	3,32	100
PROGRAM 5: Bezpečnosť, právo a poriadok		6,14	185
Civilna ochrana		0,17	5
02.2.0	údržba skladu	0,17	5
Ochrana pred požiarmi		5,97	180
03.2.0	výzbroj a technika, PHM, servis, poistenie majetku, údržba	5,31	160
	odmeny, školenia, poistenie členov	0,66	20
PROGRAM 6: Odpadové hospodárstvo		51,46	1 550
Zvoz a odvoz odpadu		29,87	900
05.1.0	Nakladanie s odpadmi		
	- separovaný zber, odvoz odpadu	29,87	900
Údržba komunikácií a priestorov obce		7,31	220
05.1.0	Nakladanie s odpadmi		
	- zimná údržba a posyp, verejná zeleň	7,31	220
Zneškodňovanie odpadu		1,00	30
05.1.0	poplatok za uloženie odpadu na skládke	1,00	30
Nakladanie s odpadovými vodami		13,28	400
05.2.0	Nakladanie s odpadovými vodami		
	- kanalizačné prípojky	13,28	400
PROGRAM 7: Vzdelávanie		514,17	15 490
Materská škola - originálne kompetencie		85,31	2 570
09.1.1.1	Mzdy, odvody, tovary a služby	81,99	2 470
	Mimorozpočtové prostriedky	3,32	100
Základná škola - prenesené kompetencie		341,56	10 290
09.1.2.1	Mzdy, odvody, tovary a služby	339,90	10 240
	Mimorozpočtové prostriedky	1,66	50
Školské zariadenia - originálne kompetencie		87,30	2 630
09.5.0.1	Školský klub detí		
	- mzdy,odvody, tovary a služby	20,58	620
	mimorozpočtové	3,32	100
09.6.0.1	Školská jedáleň		
	- mzdy, odvody, tovary a služby	63,40	1 910
Ostatná podpora			
	vzdelávacie poukazy, dopravné		
PROGRAM 8: Kultúra		160,99	4 850
Kultúrny dom		19,09	575
08.2.0	Kultúrne služby - mzdy a odvody	13,45	405
	energie,materiál,údržba	5,64	170
Múzeum oravskej dediny		107,71	3 245
08.2.0.6	Múzeá - mzdy a odvody	76,01	2 290
	energie,vybavenie, prenájom, materiál	22,24	670
	štandardná údržba.		

	výpočtová technika a jej údržba	7,63	230
	poistenie majetku	1,83	55
Amfiteáter			
Kultúrne záujmové združenia		1,66	50
08.2.0.9	Ostatná kultúra - materiál /folklórna skupina, country		
		1,66	50
Organizácia kultúrnych aktivít		32,53	980
08.2.0.9	Ostatná kultúra		
	- podroháčske folklórne slávnosti	29,87	900
08.2.0.6	Múzea - programy múzea oravskej dediny	2,66	80
PROGRAM 9: Šport		21,58	650
Podpora športových podujatí		21,58	650
08.1.0	Rekreačné a šport. služby-príspevok TJ	21,58	650
PROGRAM 10: Prostredie pre život		11,62	350
Verejné osvetlenie		11,62	350
06.4.0	Verejné osvetlenie		
	- elektrická energia, materiál, údržba	11,62	350
PROGRAM 11: Občianska vybavenosť		40,89	1 232
Občianska vybavenosť		40,89	1 232
06.6.0	Parkovisko COOP, Dom služieb, údržba miestnych komunikácií	40,89	1 232
PROGRAM 12: Sociálne služby		15,67	472
Dávky sociálnej pomoci		4,65	140
10.4.0.4	Pre deti v hmotnej núdzi		
	- stravné, školské potreby	3,65	140
Opatrovateľská služba		3,05	92
10.2.0.2	Príspevok charita - opatrovateľská služba	3,05	92
Ostatná podpora		7,97	240
10.2.0	Starostlivosť o starších		
	- jubileá, stretnutia, doprava	4,15	125
	- jednorázové príspevky	0,83	25
10.4.0.4	Sociálna pomoc rodinám s deťmi		
	- príspevok pri narodení	2,33	70
	- sociálna pomoc/ZTP	0,66	20
PROGRAM 13: Podporná činnosť		150,37	4 530
Podporná činnosť		150,37	4 530
01.1.1.6	Obce	149,37	4 500
	Mzdy a odvody	93,93	2 830
	energie, voda, telefon, materiál	39,83	1 200
	údržba, služby, poistenie		
	hnuteľného a nehnuteľného majetku	9,96	300
	transfer - spoločný stavebný úrad, ostatné transfery	5,65	170
01.1.2	Finančná a rozpočtová oblasť	1,00	30
	poplatky banke	1,00	30
Spĺcanie záväzkov obce			
01.7.0	Transakcie verejného dlhu		
	- spĺcanie úrokov a platby úveru		
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU		1083,08	32 629
		Kapitálové výdavky	
		v tis. €	v tis. Sk
funkčná	ukazovateľ	schválený	schválený
klasifikácia		rozpočet	rozpočet
PROGRAM 3: Interné služby obce		3,32	100
Hospodárska správa a evidencia nehnuteľného majetku obce		3,32	100
04.4.3	Nákup pozemkov/majetko-právne vypořádanie komunikácií	3,32	100
PROGRAM 7: Vzdelávanie		752,91	22 682
Materská škola - originálne kompetencie		202,48	6 100
09.1.1.1	Modernizácia budovy MŠ	202,48	6 100
Základná škola - prenesené kompetencie		550,43	16 582
09.1.2.1	Modernizácia budovy ZŠ	550,43	16 582
PROGRAM 11: Občianska vybavenosť		33,19	1 000
06.6.0	Infraštruktúra Zažleby	33,19	1 000
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU		789,42	23 782
Bežné príjmy - obec		331,61	23 180
základná škola		786,03	10 490
spolu		1117,64	33 670
Kapitálové príjmy - obec		37,84	1 140
základná škola		717,02	21 601
spolu		754,86	22 741
PRÍJMY SPOLU bežné + kapitálové		1872,50	56 411
Bežné výdavky - obec		568,91	17 139
základná škola		514,17	15 490
spolu		1083,08	32 629
Kapitálové výdavky - obec		36,51	1 100
základná škola		752,91	22 682
spolu		789,42	23 782
VÝDAVKY SPOLU bežné + kapitálové		1872,50	56 411

Stav pozemkových úprav Výmény a zmeny si urobte do konca apríla

Jednoduché pozemkové úpravy (JPÚ) pokračovali ďalšími etapami. V roku 2008 boli spracovateľom projektu firmou Arlanda, s.r.o., Nižná (Ing. Bulla) vyhotovené elaboráty obvodu JPÚ, polohopis a výskopis územia. Obvod JPÚ po spresnení má výmeru 61,48 ha.

V novembri spracovateľ vypracoval register pôvodného stavu v obvode a výpis z tohto registra bol doručený každému účastníkovi JPÚ. Po dobu 30 dní bol tiež zverejnený na verejnej tabuli. Spolu s výpisom z registra pôvodného stavu (RPS) boli každému účastníkovi doručené informácie, dotazník a predvolanie na prerokovanie návrhov a požiadaviek na určenie nových pozemkov. Podľa aktualizovaného výpisu z RPS v obvode JPÚ je 556 známych vlastníkov (mierny nárast oproti prieskumu 530). Z týchto známych vlastníkov sa ich 404 v dobe od 12. januára do 6. februára 2009 zúčastnilo osobného prerokovania na Obecnom úrade v Zuberi. JPÚ. Pre-

rokovanie sa zúčastnili: Ing. Sahaťajová, zamestnankyňa Obvodného pozemkového úradu v Námestove, Ing. Bulla a R. Blažek za spracovateľa a zástupcovia predstavenstva JPÚ – Ing. V. Šiška, Ing. S. Urban, Bc. P. Šroba.

Vyplnený dotazník doručilo na Obecny úrad v Zuberi 446 účastníkov JPÚ.

V súčasnosti spracovateľ vyhodnocuje dotazníky, pripravuje návrh všeobecných zásad na funkčné usporiadanie územia a návrh spoločných zariadení (cesty, odvodňovacie priekopy, opatrenia na ochranu životného prostredia). Je potrebné najmä navrhnúť sieť komunikácie, tak, aby každý pozemok bol prí-

stupný. Vo významnej časti sa sieť ciest preberá zo schválených zástavovacích štúdií IBV Hradu a IBV Prte. Doriešiť však treba celé územie.

Prvé návrhy komunikačnej siete už boli prerokované na Predstavenstve JPÚ, menšie pripomienky a návrhy je potrebné prerokovať

i s dotknutými orgánmi štátnej správy. Keďže v obvode JPÚ prebiehajú medzi vlastními pozemkov výmeny, chcem vyzvať všetkých, aby do konca apríla 2009 ukončili výmeny, usporiadanie a tieto zmeny ihneď nahlásili na Obecnom úrade v Zuberi, i keď zápis do katastra bude prebiehať dlhšie. Je to potrebné pre ďalší postup prác, hlavne z dôvodu, že sa budú navrhovať nové pozemky, aby zhotoviteľ od mája pokračoval s reálnymi výmerami jednotlivých vlastníkov.

Ing. Vladimír Šiška
starosta obce

V tejto zime s dostatkom snehu si na svoje prišli aj bežkári. Obec Zuberec má vo vlastníctve trakt, ktorým v končiacей sa zime, Tomáš Harmata upravuje bežecké trate. Po upravenej trati sa bežkári dostali zo Zuberca až na Zverovku.
Foto: Pavol Šroba

Budúci prváci sú zapísaní

29. január 2009 bol deň, ktorý 18 zuberských predškolákov netrpezlivo očakávalo. Čakal ich totiž zápis do 1. ročníka ZŠ. Rozhovormi s učiteľkou v materskej škole si tento deň priblížili. Vedeli, čo ich čaká, aj to ako to v škole vyzerá, ale predsa... Čakalo ich niečo, čo ešte nikdy nezažili. Aj preto s veľkým očakávaním, vyparadení v slávnostnom oblečení, odchádzali z materskej školy spolu s rodičmi do základnej školy. Tam už bola pre budúcich prváčikov pripravená trieda, kdesa všetci posadili a čakali, čo sa bude diať.

Deti aj rodičov privítala pani riaditeľka ZŠ Mgr. Marta Šimičáková. Všetky deti sa jej postupne predstavili, tie odvážnejšie zaspievali alebo zarecitovali. Pani učiteľky, Mgr. Daniela Kenderová a Mgr. Jana Žuffová, odovzdali každému Zápisný list, ktorý potvrdil, že sú do 1. ročníka zapísaní.

Slávnostné chvíle zápisu spríjemnili aj žiaci ZŠ, ktorí pre budúcich prvákov a ich rodičov pripravili krátky kultúrny program. Medzi vystupujúcimi deti spoznali aj svojich

kamarátov, ktorí ešte nedávno chodili do materskej školy.

Po úvodnom stretnutí sa deti aj s rodičmi rozdelili do dvoch tried. Tam ich už čakali pani učiteľky, Mgr. Janka Kučerová a Mgr. Ľudmila Gondová, ktoré niekoľkými otázkami a jednoduchými úlohami zistili, aké vedomosti a schopnosti deti majú. Kým deti plnili úlohy, pani učiteľky sa prihovorili rodičom. Zdôraznili, aká dôležitá je predškolská výchova v materskej škole a aké dôležité je správne posúdenie pripravenosti dieťaťa na školu. Tiež dali rodičom niekoľko rád, aby bol prechod z materskej do základnej školy pre deti radosťou, bez strachu a stresov.

Zápis sa skončil a deti si odnášali, ako pamiatku na tento deň malé darčeky, ktoré pre nich pripravili žiaci základnej školy. Po návrate do materskej školy sa deti k týmto novým zážitkom ešte dlho vracali. Hlavne aj preto, aby sme túto slávnostnú chvíľu priblížili deťom, ktoré sa zápisu pre chorobu nemohli zúčastniť.

Zlatica Tunáková

Televízia, internet a telefónia v novej optickej sieti

V roku 2009 sa naša spoločnosť 3omedia s.r.o. chystá vybudovať optickú sieť aj v obci Zuberec. Prinesieme do vašich domácností kvalitnú televíziu v analógovej a pre náročnejších zákazníkov aj v digitálnej kvalite, čo ocenia hlavne majitelia väčších LCD, prípadne plazmových televízorov. Zatiaľ sme pre užívateľov pripravili dva typy televíznych služieb. Základný TV balík má 13 programov, TV balík plus až 24 programov najrôznejších žánrov. Do budúcnosti sa samozrejme bude rozsah programov rozširovať.

Odpadá problém s chybnými hlavickami a napájacími adaptérmí, čo je hlavnou výhodou oproti terajšiemu systému šírenia televízie. Zákazník bude mať v byte jednu zásuvku, z ktorej si napojí televízory v domác-

nosti, počítače na internet a zároveň bude slúžiť aj ako prípojka pre telefón. Triple-play technológia sa čoraz viac dostáva do domácností v mestách, ba aj niektoré obce už zavádzajú tento moderný systém.

Už dnes vieme, že bezdrôtová, teda wi-fi sieť, ktorou pokrývame takmer celý Zuberec, Habovku a Oravský Biely Potok svojimi kapacitami nestačí na multimediálne vymoženosti dnešnej doby. Aby sme mohli pokračovať so zvyšovaním rýchlosti internetového pripojenia, pracujeme na projekte, ktorým by sme v horizonte dvoch rokov zrýchlili internet až do rýchlosti 10 240 kb u zákazníka, časom aj viac, za veľmi výhodných cenových podmienok oproti ostatným poskytovateľom. Na porovnanie, teraz sú naši zákazníci

pripojení rýchlosťou od 256 kb do 2048 kb.

Super novinkou bude pre našich nových zákazníkov káblovej televízie pripojenie na internet do určitej rýchlosti zdarma. Telefonovanie v miestnej sieti bude takisto bez poplatku. Myslím si, že nový systém zavedenia televízie, internetu a telefónie vám prinesie množstvo výhod a vyššiu kvalitu služieb.

Viac sa dozviete na našej stránke www.3omedia.sk, kde priebežne informujeme o stave celého projektu.

Ešte chystáme spustiť informačný kanál, ktorý podľa ohlasov ľudí dosť chýba v našom regióne. Hlavné hostia sa stále pýtajú, kde sa stratili živé panorámy z lyžiarskych vlekov. Tieto by sme chceli doplniť

o prenosi zo sv. omši striedavo z kostolov Habovky a Zuberca. Technicky máme aj premyslené, že hlásenie miestneho rozhlasu budete počuť vo vašom televíznom prijímači, čo hodne pomôže najmä starším ľuďom.

Jedným z dôvodov prečo sme začali budovať optickú sieť bola myšlienka rozmiestniť v obciach bezpečnostné kamery a sledovať dianie hlavne počas nočných hodín. Keďže kriminalita stúpa hlavne počas turistických sezón, bolo potrebné v tejto veci niečo konať. Dúfajme, že sa nám naše zábery podarí naplniť a naši zákazníci budú čoraz viac spokojní s našimi službami.

Ján Pilár
konateľ spoločnosti 3omedia

Pripravenosť investičnej výstavby v roku 2009

Roku 2009 bude naša obec v čo najväčšej miere využívať pomoc z rôznych štátnych aj európskych fondov. Na niektoré investičné akcie sú podané projekty a čakáme na výsledok. Veľkou investíciou pre obec bude dokončenie rekonštrukcie základnej a materskej školy. Okrem toho budeme pravdaže pružne reagovať na ďalšie zverejnené výzvy a žiadosti o finančnú pomoc v rôznych oblastiach. V roku 2009 sú plánované hlavne:

Základná škola a materská škola

V rámci výzvy v Regionálnom operačnom programe – infraštruktúra vzdelávania - bol v apríli 2008 podaný projekt s názvom „Základná škola – využitie podkrovia, stavebné úpravy a zateplenie MŠ Zuberec“. Koncom júla bol projekt schválený a po odsúhlasení verejného obstarávania Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja bola 17. 2. 2009 podpísaná zmluva s úspešným uchádzačom realizácie s firmou OMOSS, spol. s r.o. vo výške 949 708,23 €. Pôjde o zateplenie budovy ZŠ a vybudovanie nových odborných učební v nedobudovanom podkroví spolu s vybavením jazykových a počítačových učební a zateplenie, výmena okien a dverí, zariadenia práčovne a detské ihrisko v materskej škole. Stavba bola povolená na základe stavebného povolenia Obce Habovka pod č. 130/2008-4Z zo dňa 22. 2. 2008.

Prístavba hasičskej zbrojnice

Stavba vyvstala z požiadavky skvalitniť činnosť hasičského zboru a nárokov na dosah a ochranu verejnosti pred požiarom a inými hrozbami. Obec Zuberec a jeho Obecný hasičský zbor patrí medzi 106 vytypovaných v rámci celého Slovenska podľa koncepcie plošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských a záchranných zborov a obecných hasičských zborov schválenej MV SR. Bola povolená na základe stavebného povolenia Obce Habovka pod č. 386/2008-13Z zo dňa 1. 8. 2008. Celkové náklady na stavbu predstavujú 319 206,74 €. V rámci regionálneho operačného programu vyhláseného Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR bola v septembri 2008 podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok vo výške 303 246,4 €. Spolučasť obce na projekte predstavuje 15 960,34 €. O výsledku podanej žiadosti zatiaľ rozhodnuté nebolo.

Pietne miesto záchrancom a obetiam Roháčov

V blízkosti chaty Zverovka a chaty Horskéj služby je zámer v spolupráci s členmi Horskéj služ-

by vybudovať pietne miesto záchrancom a obetiam Roháčov pre spomienkové obrady a stretnutia ľudí. Stavba bude umiestnená v priestore lesa nad parkoviskom. Územné rozhodnutie vydala Obec Habovka pod č. 518/2008-44Z zo dňa 20.10. 2009. Na zámer bol podaný projekt so žiadosťou o poskytnutie podpory formou dotácie z Environmentálneho fondu z Programu obnovy dediny vo výške 4 979 € so spoluúčasťou obce 1479 €.

Inžinierske siete Zuberec – vodovod Milotínska ulica

Projekt rieši vodovodnú sieť v lokalite Pod Milotínom a individuálnu bytovú výstavbu Za Žleby. Stavba bola povolená Obvodným úradom životného prostredia v Dolnom Kubíne pod č. C/2008/01009 zo dňa 15. 10. 2008. Na projekt bola podaná žiadosť na Environmentálny fond s požadovanou dotáciou vo výške 31 534,22 €.

Viacúčelové ihrisko

V areáli Základnej školy Zuberec bude realizovaná stavba viacúčelového ihriska s rozmermi 40 x 20 m. Ihrisko osvetlené, oploštené, s mantinelmi a umelým trávnikom. Jeho využitie – minifutbal, basketbal a tenis. Bude slúžiť predovšetkým žiakom našej základnej školy, ale aj ďalším záujemcom o športové vyžitie. Na projekt bola podaná žiadosť o poskytnutie dotácie z Úradu vlády SR, sekretariátu splnomocnenca vlády SR pre mládež a šport vo výške 80 000 €.

Kanalizácia a ČOV Zuberec, Habovka

Stále pribúdajúce kanalizačné prípojky naplňujú kapacitu spoločnej ČOV Habovka – Zuberec. Dobudovanie spoločnej čistítky žiadame formou finančnej pomoci v rámci podpory formou dotácie z Environmentálneho fondu vo výške 232 357,43 €. Obec sa tiež už dlhšiu dobu usiluje o realizáciu III. a IV. etapy kanalizácie v Zuberci. Obcou Habovka je vydané Územné rozhodnutie na III. a IV. etapu kanalizácie. Obvodným úradom životného prostredia v Dolnom Kubíne je povolená pod č. C/2008/00908 zo dňa 26. 9. 2008 stavba „Kanalizácia obce Zuberec - III. etapa“.

Rekonštrukcia verejného osvetlenia obce Zuberec

Líniová stavba jestvujúceho verejného osvetlenia je majetkom a v správe obce. Projekt rieši rekonštrukcie sústav verejného osvetlenia na uliciach Hlavná, Borová, A. Bažíka, Roháčska, Hradý, Záhradná, Nižné Brehy a Milotínska. Stavba bola povolená Súhlasom s uskutočnením stavby pod č. 079/2009-01ds zo dňa 6. 2. 2009. Na projekt bola podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok v rámci operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, opatrenia Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia pre mestá a obce a poskytovanie poradenstva v oblasti energetiky vo výške 249 999,42 €. Celková výška projektu je 284.090,24 €.

Rozšírenie nízkonapäťovej siete Za Žleby

Stavba bola povolená na základe stavebného povolenia Obce Zuberec pod č. 305/2008-16Z zo dňa 19. 8. 2008. Rieši elektrifikáciu bytovej výstavby v lokalite Za Žleby spolu so zokruhovaním a posilnením siete v danej časti obce. Spolu s povolenou kanalizáciou v tejto časti sa môže pomaly dopĺňať infraštruktúra aj v tejto časti. Územným rozhodnutím obce Habovka č. 581/2007-39Z zo dňa 5. 11. 2007 sú tu ešte umiestnené stavby Miestna komunikácia, Vodovod, Dažďová kanalizácia a STL Plynovod. Pomaly dobieha majetkovo právne vysporiadanie pozemku pod verejné komunikácie. Po vysporiadaní pristúpime k vydaniu stavebných povolení pre ostatné siete.

Rozšírenie nízkonapäťovej siete – Niže Vsi

Záujem stavebníkov o výstavbu rodinných domov je veľký. V dolnej časti obce sa pomaly začína tvoriť ďalšia nová časť obce. Zatiaľ tam stavebníci ťahali siete na vlastné náklady v dimenziách pre vlastnú potrebu, takže treba infraštruktúru riešiť z pohľadu hromadnej výstavby a koncepčne. Projektovo máme pripravené elektrické vedenie od vzdúšného vedenia transfostanice Habovka - lesy (pri mlyne), okolo základnej školy v smere budúcej miestnej komunikácie až po trafostanicu pri Petrovi Klimekovi. Na trase v dĺžke 476 m budú umiestnené 4 rozpojovacie skrine pre napojenie rodinných domov. Obcou bolo vydané územné rozhodnutie pod č. 617/2008-51Z zo dňa 10. 11. 2008

na Rozšírenie NN siete Zuberec – Niže Vsi. Po písomnom súhlase vlastníkov pozemkov pristúpime k vydaniu stavebného povolenia. Na jar sa začne s realizáciou.

Obec bude v rámci svojho rozpočtu realizovať aj ďalšie menšie investície. Predpokladáme predovšetkým s nákladmi na údržbu budov a verejných priestranstiev. Zámkovou dlažbou chceme upraviť plochu pri Dome služieb, vybudovať parkovacie plochy pri Jednote a položiť nový asfaltový koberec na ulici Hradý. Pokračovať budeme tiež v pripájaní rodinných domov na verejnú kanalizačnú sieť.

Ďalšie významnejšie stavby, ktorých investormi sú iné subjekty

Rozšírenie siete VN, TS a NN Zuberec – Prieves

Stredoslovenská energetika, a.s., rieši napojenie TS zo súčasného VN vedenia, zrušenie pôvodnej trafostanice v objekte Tatrawestu a rozšírenie NN siete po penzióne Antares. Na stavbu bolo vydané Územné rozhodnutie Obcou Zuberec pod č. 558/2008-49Z zo dňa 23.10.2008 a stavebné povolenie pod č. 653/2008-54Z zo dňa 28. 7. 2008.

Rozšírenie vodovodu Zuberec – Prieves

Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., v lokalite Pribiské rieši rozšírenie vodovodnej siete od stávajúcej ČOV hotela Tatrawest po penzióne Antarest. Na stavbu bolo vydané Územné rozhodnutie Obcou Zuberec pod č. 557/2008-48Z zo dňa 23. 10. 2008.

Maxi power, Benedikt Urban – Čerpacia stanica pohonných hmôt

Obcou Zuberec vydané územné rozhodnutie pod č. 497/208 – 40Z zo dňa 12. 12. 2008.

Tatrawest – sedačková lanovka, parkoviská a prístupová komunikácia

Obcou Zuberec vydané územné rozhodnutie pod č. 546/208 – 27Z zo dňa 12. 11. 2008.

Roháče spol. s r.o. – Sedačková lanovka v Janovkách

Stavebné povolenie vydané Dráhovým úradom Košice.

Miroslav Jantolák – Hotel v Zuberci

Územné rozhodnutie - vydané Obcou Zuberec pod č. 562/208 – 28Z zo dňa 22. 08. 2008.

Ing. Jozef Valek

Nízke ceny mlieka spôsobujú poľnohospodárom veľké starosti

Písať o svojich problémoch je dnes dosť provokatívne. Mnohí z čitateľov zrejme tiež, s väčšími, či menšími obavami, prežívajú zápas o svoju existenciu. Zvykne sa však hovoriť, že zdieľané starosti sú vždy menšie a tak sa chcem sa s čitateľmi Zuberských novín podeliť o tie naše pri výrobe mlieka. Starší si pamätajú aká je robota pri chove kráv a výrobe mlieka. Mladším je to ťažšie si predstaviť a pochopiť. Každý kto skúsil túto robotu vie, že si vyžaduje človeka 365 dní v roku.

Lekári varujú! Málo mlieka = osteoporóza

Prostredie poľnohospodárskej výroby je z pohľadu dnešného človeka jedno z najmenej atraktívnych. Mnohí nad nami ohŕňajú nos. Smrdíme svojmu okoliu a máme povest, že túto prácu už robia len tí, čo sa inde neuplatnia. Sme relikvie minulosti. Folklor bez parádneho kroja, možno s lepšou technikou. Ba aj mlieko ako jeden z plodov nádhery, v ktorej žijeme a práce rúk našich ľudí, sa už v dnešnom čase piť nepatrí. Dnes sa dáva väčší priestor „odborníkom“ hovoriacim o škodlivosti mlieka na organizmus človeka, ako lekárom, ktorí upozorňujú na zdravotné riziká nedostatočnej konzumácie mlieka. Osteoporóza (rednutie kostí) sa posúva do čoraz nižších vekových kategórií a to napriek lepšej výžive ako mali naši rodičia. Vedci pritom tvrdia, že naakumulovať vápnik, aby sme tomu predišli, treba do dvadsiateho štvrtého roku života. Bez pitia mlieka a konzumácie výrobkov z neho, to v našich podmienkach nejde. Kanadskí vedci tvrdia, že mozog sa lepšie vyvíja pri pití mlieka ako bez neho. Mlieko je zdrojom 13 vitamínov. Pôsobí preventívne proti rakovine pažeráka, žalúdka a hrubého čreva. V Číne je druhá najčastejšia choroba rachitída a preto vláda venuje veľkú podporu spotrebe mlieka. Spotreba mlieka v EÚ je 230 kg na osobu (na Slovensku 150 kg) a napriek tomu sa dožívajú dlhšieho veku a ani tučnejší nie sú. Mliečny tuk je dôležitý pre rast. V porovnaní s inými tukmi je ľahko stráviteľný. Pôsobí na pohlcovanie cholesterolu. Deti dnes podľa štatistik prijímajú len 60 % odporúčaného množstva vápnika. Odporúčaná spotreba je 200-220 kg ročne. Lekári varujú! No a teraz mnohí povedia: „Veď by sme aj pili, keby také drahé nebolo!“ Pre niekoho naozaj je. Neraz však tento argument pokrívka, ak pozrieme na nákup iných potravín, nie až takých dôležitých pre výživu človeka a ešte si pritom aj všimneme cenu mlieka, ktorú dostane jeho výrobca.

Prvovýrobcovi najmenej, obchodu najviac

Cena mlieka je jedno číslo na cedulke v obchode, ktoré vie človeka občas poriadne našťavať. Keď sa na ňu pozriem, inak ju vidím ako výrobcu a inak ako spotrebiteľa. V priebehu roka 2008 sa tento rozpor len zväčšoval. V januári 2008 bola priemerná cena pre výrobcu (poľnohospodára) 12,15 Sk, v obchode bola cena mlieka s obsahom 1,5 % tuku

20,30 Sk. Od prvovýrobcu ide mlieko s priemerom tuku 3,75 %. Spracovateľ teda použil 2,25 % (60 %) na výrobu iného produktu, z ktorého bude mať ďalší príjem. V januári 2009 dostane prvovýrobca za mlieko 7,45 Sk v obchode je za 18,5 Sk. Vo februári 22 centov (6,62 Sk). Za koľko je v obchode? Porovnanie cien prvovýrobcu (poľnohospodára), spracovateľa (mliekařeň) a obchodu vyzerať nasledovne:

Cena v januári 2008: prvovýrobca 12,1 Sk, spracovateľ 17,10 Sk, obchod 20,83.

Chov hovädzieho dobytku v podhorskom zdravom prostredí. Romantika? Zďaleka nie. Tvrdá práca za málo peňazí. A pritom mliečko je rovnako dobré ako z reklamy na čokoládu Milka.

Foto: V. Žuffa

V decembri 2008: prvovýrobca 8,5 Sk, spracovateľ 14,01 Sk, obchod 18,23 Sk.

Vznikla celkom zaujímavá situácia. Pokiaľ cena mlieka sa u prvovýrobcu znížila o 3,65 Sk, marža spracovateľa naopak vzrástla zo 4,95 Sk v januári, na 5,51 Sk decembri. Marža obchodníka vzrástla z 3,75 Sk na 4,22 Sk. Zisťované obchodné ceny sú ceny vo veľkoobchode na Slovensku. Ešte výraznejší je rozdiel pri porovnaní ceny syra Eidam - tehla s obsahom 45 % suš.

Január 2008: cena mlieka potrebného na výrobu 116 Sk, cena, ktorú dostal spracovateľ 119,2 Sk, cena v obchode 176,5 Sk bez DPH.
December 2008: prvovýrobca 85 Sk, spracovateľ 86,36 Sk, obchod 142,75 Sk.

Rozdiel medzi spracovateľom a prvovýrobcom je v januári 3,5 Sk. Rozdiel medzi obchodom a spracovateľom 57,2. Rozdiel medzi spracovateľom a prvovýrobcom v decembri je 1,40 Sk a rozdiel medzi obchodom a spracovateľom je 56,4 Sk.

V čase písania tohto textu som videl takéto ceny v obchode. Mlieko 0,5 % tuku 0,59 eura (17,74 Sk),

1,5 % 0,76 eura (22,90 Sk.). V inom obchode bolo za tú istú cenu 3,5 %. Za február majú prvovýrobcovia základnú cenu v Liptovskej mliekarni 22 centov (6,63 Sk) Kežmarská 6,79, v Senici 19 centov (5,72 Sk) za mlieko s obsahom tuku minimálne 3,75 %.

Pomohla by nižšia DPH

Myslím, že sú to dosť názorné príklady, aby sme pochopili, kde je pes zakopaný. Preto sa v posledných dňoch objavila medzi ľuďmi petícia, ktorú organizoval Slovenský zväz prvovýrobcov mlieka, ktorá požaduje minimálnu nákupnú cenu surového kravského mlieka. Nízka cena pre prvovýrobcu sa nijako neprejavila na spotrebiteľskej cene. Taktiež požadujeme väčšie zastúpenie slovenských výrobkov na trhu. V Čechách pri kontrolnom balíku sa pri mliečnych výrobkoch zistilo 90 %

krajinách: Slovensko 123 eur. Priemer EÚ 310 eur. Rakúsko, Čechy i Poľsko majú dotácie vyššie ako Slovensko. Ak je cena v obchode v okolitých štátoch nižšia, nie sú na vine prvovýrobcovia. Musia si to rozdeliť obchodníci, spracovatelia a štát. Áno aj štát. Na mlieko a mäso majú v Poľsku 3 % DPH, Maďarsko 5 %, Česko 6 %, Slovensko 19 %. Zníženie DPH by tiež výrazne prispelo k zníženiu ceny potravín. Naša vláda však zatiaľ hlasy na zníženie DPH nechce počuť, hoci si to dala do vládneho programu. Česká vláda už dala prvovýrobcovi na pomoc pri riešení katastrofálnej situácie pri výrobe mlieka 2 miliardy českých korún. Naša sa tvári, že nemáme problém.

Budeme piť mlieko zo Zuberca

Cena mlieka výrazne zasiahla do nášho hospodárenia. Rozdiel januárovej ceny rokov 2008 a 2009 (– 4,57 Sk/liter) predstavuje pre nás, pri mesačnej produkcii 180 000 litrov mlieka, zníženie tržieb o 28 082 eur (846 000 Sk).

V mesiaci február je produkcia nižšia 168 760 litrov. Prepád ceny (– 5,06 Sk) ešte zvyšuje rozdiel na 28 345 eur (853 925 SK). To je mesačná mzda pre 50 ľudí. Nevie sme dokedy tento stav unesieme.

Rozhodli sme sa, že budeme predávať mlieko priamo spotrebiteľovi. Čakáme na vyhlášku o predaji zo dvora, ktorá nám to umožní. Hovorí sa o tom v médiách dlho, ale stále nie je na svete. Záujemcovia o kúpu nech sa informujú na družstve. Cena bude určite nižšia ako v obchode, s inými parametrami ako v obchode a mlieko bude najmä čerstvé.

Nedá mi v tejto veci poznamenať, že mlieka s dlhou trvanlivosťou nie sú pre ľudský organizmus práve to, čo by mu bolo na osoh. Objavujú sa informácie, že je to jeden z faktorov, ktorý sa podieľa na rakovine hrubého čreva. Vráťme sa preto ku konzumácii mlieka v stave, ktorý bol storočiami overený a to bola konzumácia čerstvého mlieka a čerstvých výrobkov v potrebnej miere ako ich odporúčajú lekári.

Našou snahou bude, aby ste mohli aj v budúcnosti piť mlieko zo Zuberca. Nejde len o to mlieko, ale aj o 60 ľudí, ktorí by stratili prácu. V životoch týchto rodín, by v dnešnej situácii určite došlo na istý čas k zhoršeniu ich materiálnej situácie a nepomohol by im k tomu ani nákup v Poľsku. Aj ja chodím nakupovať do Poľska. Teraz sa mi to ale zdá ako akási prehnaná eufória. To, čo získame momentálne na nákupoch, budeme pravdepodobne strácať na mzdách a pracovných miestach, či iných príjmoch. Prajme si, aby sme našli rozumnú mieru vo všetkom. V cenách, spotrebe, ku prosperu výrobcu, spracovateľa, obchodníka a nakoniec spotrebiteľa.

Marián Železník
predseda RPD Zuberca

Patróni a ich symboly v našom chráme (2)

V roku 1952, pred postavením nového oltára a bočných oltárov, sa uskutočnila maľba interiéru kostola. Vtedy pribudli do kostola aj vyobrazenia svätcov, ktorých autorom bol akademický maliar Jiří Jelínek. Zameriame sa najskôr na nástenné maľby pod oknami svätyně.

Udalosti zo života sv. Vendelína

Ústredné štyri polia nad oltárom sú venované sv. Vendelínovi, patrónovi kostola. Životné cesty nášho patróna boli na stránkach týchto novín už viackrát spomínané, netreba ich preto osobitne pripomínať. Maľby nad oltárom zachytávajú dve konkrétne udalosti zo života sv. Vendelína, ďalšie dva obrazy majú symbolický charakter. Jeden z obrazov zachytáva svätca v rozhovore so šľachticom, u ktorého sa zamestnal ako pastier. Zámok v pozadí môže byť pripomienkou Vendelínovho kráľovského pôvodu a života, ktorý zanechal pre službu Bohu a Cirkvi. Druhý výjav zo života sv. Vendelína vyobrazuje mníchov z benediktínskeho kláštora v Tholey, ktorí si ho zvolili za opáta, na znak čoho mu odovzdávajú berlu (palica na vrchu zatočená) ako odznak pastierskeho úradu. Sv. Vendelín, klačiaci pred nimi, ľavou rukou naznačuje odmietavé gesto, akoby vyjadroval svoju nehodnosť prijať tento úrad. Na druhej strane rehoľné rúcho a postoj pokory prezrádza, že prijal službu, na ktorú si ho vyvolil Boh.

Prvá zo symbolických maľieb zobrazuje klačiaceho svätého Vendelína, ožiareného lúčmi zlatého svetla, v rozhovore s nebeským poslom – anjelom. O tejto udalosti životopisy sv. Vendelína mlčia. Môžeme sa preto domnievať, že autor takýmto spôsobom stvárnil moment Vendelínovho povolania na cestu svätosti. Situácia na poslednej maľbe je pripomienkou starodávneho zvyku. V období gotiky a renesancie boli donátori – darcovia obrazu, oltára, alebo inej časti výzdoby kostola (dnes by sme povedali sponzori) často vyobrazení na darovanom diele. V tomto duchu vidíme na maľbe dvojicu Zuberčanov v krojoch, ktorí podávajú sv. Vendelínovi zuberský kostol ako dar. Tretí muž, stojaci za nimi, drží rozvinutú listinu, v ktorej záhľadá je namaľovaný jeleň zo zuberského znaku. V pozadí je Osobitá, prezrádajúca aj miesto výjavu.

Pod oknami svätyně

pri vstupe z lode kostola sú na ľavej a pravej strane vyobrazení štyria cirkevní otcovia západnej Cirkvi – svätci mimoriadneho významu. Traja z nich žili v 4. a 5. storočí, v období, kedy sa kresťanstvo po stáročiach prenasledovania stalo v Rímskej ríši štátnym náboženstvom. Práve v tejto zlatej dobe rozkvetu kresťanstva sa ukázalo, že Cirkev zďaleka nie je vnútorne jednotná. Ohrozovali ju rôzne bludné učenia a sekty, čo si vyžadovalo obnovenie jednoty a ochranu pred mylnými učeníami. Medzi viacerými cirkevnými spisovateľmi sa objavila trojica výnimočných teológov – sv. Ambróz, sv. Augustín a sv. Hieronym.

Sv. Ambróz (okolo r. 340–397)

Sa narodil sa v Trevíri (dnešné juhozápadné Nemecko), v rodine cisárského miestodržiteľa (zástupca panovníka) v Galii. Študoval v Ríme u najlepších učiteľov tých čias. Po štúdiách sa stal advokátom a neskôr miestodržiteľom v Miláne. Obdiv si získal nielen svojou

vzdelanosťou a výrečnosťou, ale aj spravodlivosťou a láskavosťou. Keď sa v roku 374, po smrti biskupa, pokúsil utíšiť nepokoje medzi kresťanmi v Miláne, prítomní mu ponúkli biskupský úrad. Ambróz namietal, že nemá teologické vzdelanie a nie je ani pokrstený (podľa vtedajšieho zvyku sa krstili iba dospelí; Ambróz bol katechumenom – na krst sa len pripravoval). Pokúšal sa dokonca utiecť. Keď však aj cisár voľbu potvrdil, prijal krst, kňazské svätenie a bol vysvätený za biskupa. Pastoračnú činnosť začal ráznou zmenou osobného života – majetok rozdal chudobným a žil veľmi skromne. Doplnil si medzery v duchovnom vzdelaní a neohrozene obhajoval Cirkev proti bludárom. Svoje zásady nepoprel ani vo vzťahu k štátnej moci – cisára Teodózia za krvavú masakru v Solúne vybočoval z Cirkvi a donútil k verejnému pokániu. Cisár žil niekoľko mesiacov na ulici v šatách kajúcnika a konal pokánie, až potom mu Ambróz dal rozhrášenie. Sv. Ambróz sa stal o chudobných a svoje sociálne cítenie vyjadril slovami: „Zem patrí všetkým, nie iba bohatým“. Bol skladateľom cirkevných hymnov, pravdepodobne aj hymnu Te Deum

(Teba Boha chválime). Ako prvý v západnej Cirkvi použil pre slávenie Eucharistie výraz „omša“. V našom kostole je zobrazovaný v biskupskom odeve s knihou v ruke a s úľom. Hovorilo sa, že jeho slová boli ako med a počas jeho kázania prilietali včely a sadali mu na pery. Je preto aj patrónom včelárov.

Sv. Augustín (354 – 430)

celým menom Augustinus Aurelius, patrí medzi najväčších učencov Cirkvi. Narodil sa v Tagaste v severnej Afrike. Jeho otec Patricius bol pohan, matka – sv. Monika sa za manžela i syna celý život modlila. Augustín študoval svetské vedy a žil neviazaným životom, plným radovánok. Bol citlivosťou a samolúby. Prešiel aj bludmi svojej doby, ktoré jeho spôsobu života vyhovovali viac ako kresťanstvo. V rodnom meste si otvoril rečnícku školu, stále však nebol spokojný, preto odišiel do Ríma a neskôr do Milána. Tu si zo zvedavosti išiel vypočuť rečnícke umenie sv. Ambróza. Ambrózove kázne viedli postupne k Augustínovmu obráteniu a v roku 387 prijal z jeho rúk krst spolu so svojim synom. Po návrate do rodného mesta predal svoj majetok a rozdal ho medzi chudobných. Sám sa s niekoľkými spoločníkmi utiahol na otcovský majetok, kde sa postil, rozjímal a písal. V roku 394 sa na naliehanie veriacich v meste Hippo nechal vysvätiť za kňaza a neskôr bol zvolený za biskupa. Aj keď svätenie prijal s rozpakmi, v službe bol veľmi aktívny. Aj v biskupskom dome žil v chudobe. Píše sa, že jeho pokladnica bola vždy prázdna, lebo všetko rozdal. Vo svojom dome vytvoril kláštor pre rád založený na chudobe a odriekaní. Popri mnohých biskupských povinnostiach Augustín veľa písal. Zachoval sa 113 kníh a traktátov, vyše 200 listov s poprednými osobnosťami jeho doby, viac ako 500 kázni. Najcennejším dielom je „Boží štát“, vynikajúca obrana

(Pokračovanie na 8. strane)

Patróni a ich symboly v našom chráme (2)

(Pokračovanie zo 7. strany)

kresťanstva proti pohanom. Veľmi známe sú „Vyznania“, najstarší dochovaný vlastný životopis, ktorý spísal, aby aj iným sprostredkoval bohatstvo Božieho milosrdenstva. Augustín svojim dielom a vplyvom poznamenal dejiny na ďalšie jeden a pol tisícročie. Jeho diela sa vydávajú dodnes a majú pevné miesto vo svetovej literatúre. Na maľbe v našom kostole je zobrazený v biskupskom rúchu s knihou. Ne-tradične na jeho pleci sedí holubica, ktorá je skôr symbolom sv. Ambróza. Sv. Augustín býva častejšie zobrazovaný so srdcom prebodnutým šípmo alebo s malým dieťaťom s mušľou.

Sv. Hieronym (asi 342 – 420)

Pochádzal z Dalmácie, z bohatej a nábožnej rodiny. Bol nadaný, no aj neposedný, takže do učenia ho často museli nútiť. Študoval v Ríme, kde si dokonale osvojil gréčtinu a latinčinu. Načas ho strhol zlý príklad jeho učiteľa – stal sa ľahkomyselným, spyšnel a začal vyhladávať neviazaný život. No zdravé zásady, ktoré mu vstúpili rodičia, v ňom zostali. Po čase sa rozhodol opustiť tento spôsob života a zasvätiť sa Bohu. V roku 366 sa dal pokrstiť a nejaký čas bol v kláštore. Odtiaľ odišiel do Ázie a niekoľko rokov žil na púšti kajúcim životom. Učil sa hebrejčinu, popritom čítal a porovnával rôzne opisy Písma a opravoval v nich chyby, ktoré sa tam dostali pri opisovaní (v tých časoch neexistovala knižnica, knihy sa šíрили iba ručným opisovaním). V roku 379 sa stal kňazom, aj keď sa vzpíral, lebo sa necítil byť hodný tejto sviatosti. Pre jeho učenosť si ho pozval za poradcu a sekretára pápež Damaz I. Po jeho smrti sa Hieronym vydal do Svätej zeme, precestoval Sýriu, Palestínu i Egypt a nakoniec sa usadil v Betleheme. Založil tu niekoľko kláštorov a duchovne sa o ne staral. Sv. Hieronym bol ústretový a dobrotivý k chudobným, zároveň však vedel byť výbušný a sarkastický a smelo karhal neviazaný život, čím si získal aj veľa nepriateľov. Najlepšie mu vyhovovala samota, v ktorej najviac urobil. Preložil Bibliu do latinčiny (trvalo mu to 24 rokov) – jeho preklad, tzv. Vulgata, bol uznaný za oficiálny text Biblie západnej Cirkvi. Zároveň napísal komentáre k mnohým knihám Písma. Ustavičným odriekaním a prácou Hieronym oslabil a začal strácať zrak, takže posledné spisy nadiktoval z lôžka. Zomrel v Betleheme a pochovali ho pod chrámom Narodenia. V našom kostole je zobrazený v dlhom pustovníckom odevu, začítaný do knihy. Pri nohách má leva, ktorému podľa legendy vytiahol na púšti trň z laby a ten s ním z vďačnosti zostal. Kardinálsky klobúk je narážkou na jeho funkciu pápežského sekretára (hoci v jeho časoch ešte hodnosť kardinála neexistovala). Sv. Hieronym je patrónom žiakov, študentov i učiteľov.

Gregor Veľký (540 – 604)

je štvrtým cirkevným otcom. Narodil sa v rodine bohatého rímskeho senátora, dostal dôkladné vzdelanie a nastúpil do služieb štátu. Už okolo tridsiatky bol prefektom mesta, čo bol najvyšší občiansky úrad. Po otcovej smrti však Gregor založil na rodinných majetkoch niekoľko kláštorov, zvyšný majetok rozdal a sám sa do jedného z týchto kláštorov utiahol. Začal žiť asketickým spôsobom života na úkor vlastného zdravia, takže si spôsobil telesné ťažkosti, ktorými trpel do konca života. Ticho kláštorného života však neužíval dlho. Pápež Pelagius II. ho menoval za svojho vyslanca v Byzancii a

po jeho smrti bol Gregor jednohlasne zvolený za pápeža. Bolo to búrlivé obdobie sťahovania národov. Gregor získal pre kresťanstvo národy usadené v západnej Európe. Okrem toho obnovil cirkevný život, zreformoval a zjednotil liturgiu, zvlášť liturgický spev (gregorián). Zaviedol slúženie tzv. gregoriánskych omší za zomrelých. Zanechal po sebe aj bohaté literárne dedičstvo. Pápež Gregor I. patrí dodnes medzi najväčších pápežov cirkevných dejín a vplyvné osobnosti svojej doby. Dejiny mu dali prívlastok Veľký, on sám však používal titul „sluha Božích služobníkov“.

Na maľbe v našom chráme je sv. Gregor zobrazený jednoducho v pápežskom oblečení. Niekedy sa zobrazuje s knihou alebo pri písaní, prípadne s Duchom Svätým v podobe holubice nad hlavou.

Je zaujímavé, že všetci títo štyria cirkevní otcovia boli svojim vzdelaním a nadaním predurčení pre svetskú kariéru. Prijali však Božie volanie a službe Cirkvi a ľuďom zásadne prispôsobili celý svoj život.

Sv. Cyril a sv. Metod

Posledné dve maľby pod oknami svätej (nad vchodom do sakristií) pribudli až v roku 1996. Ich autorom je Ján Stacho, ktorý vtedy renovoval maľby kostola a doplnil dve voľné plochy. Žiaľ, ani pri maľbách ani pri renovácii neudržal úroveň pôvodných malieb J. Jelínka. Jeho zásluhou však do nášho kostola pribudli maľby slovanských svätcov.

Na ľavej strane sú vyobrazení slovanskí vierozvestcovia sv. Cyril (Konštantín, 827-869) a sv. Metod (okolo 815 – 885). Boli to vzdelaní muži, skúsení diplomati. Metod bol právnik, 10 rokov pôsobil ako správca provincie pri rieke Styrmon, potom vstúpil do kláštora na hore Olymp. Jeho mladší brat Konštantín patril k najväčšej učencom svojej doby, pôsobil na vysokej škole v Carihrade. Pre svoju učenosť si vyslúžil prívlastok Filozof. Týchto dvoch

bratov určil cisár Michal III. za vedúcich misie na Veľkú Moravu. Konštantín zostavil písmo, zvané hlaholika, ktoré bolo vhodné pre reč starých Slovanov a začal prekladať výber z Evanjelií a liturgické texty. Jedinečnosť ich misie spočívala v tom, že hlásali Božie Slovo v jazyku ľudu. Veľkú pozornosť venovali výchove dorastu (išlo vlastne o prvú slovanskú vysokú školu), ktorá vďaka slovanskému jazyku napredovala veľmi rýchlo. V roku 867 sa v sprievode vybraných žiakov vydali do Ríma, aby pápeža požiadali o schválenie slovanskej liturgie (dovtedy sa liturgia slávila iba v troch jazykoch – hebrejskom, gréckom a latinskom). Tú pápež Hadrián II. v roku 868 schválil a zároveň žiakov solúnskych bratov vysvätil za kňazov, s ktorými Konštantín a Metod prvý raz slávili slovanskú liturgiu v štyroch hlavných rímskych kostoloch. Doteraz si málo uvedomujeme, že týmto činom sme sa v 9. storočí zaradili medzi najvýznamnejšie kultúrne národy vtedajšieho sveta!

Konštantín sa však na Veľkú Moravu nevrátil. Cítil sa vyčerpaný a chorý, utiahol sa teda do kláštora, zložil rehoľné sľuby a prijal rehoľné meno Cyril. Tu zakrátko zomrel, predtým však žiadal svojho brata Metoda, aby v misijnom diele na Veľkej Morave pokračoval. Pochovali ho s veľkými poctami v bazilike sv. Klimenta a pri jeho hrobe sa zakrátko začali diať zázraky. Sv. Cyril patrí medzi najvýznamnejšie postavy nielen slovanských ale aj všeobecných cirkevných a svetových dejín.

Metod sa spolu s vysvätenými kňazmi vrátil k misijnej práci. Pápež ho vymenoval za panónskeho a moravského arcibiskupa. Avšak franské duchovenstvo ho, vzhľadom na mocenské záujmy, nechalo zajať a väznili ho takmer tri roky. Po prepustení bol Metod opäť nútený púťovať do Ríma, aby vyvrátil falošné obvinenia a dosiahol potvrdenie svojej hodnosti moravského arcibiskupa. Intrigy franského duchovenstva sa však neskončili a rozbroje po Metodovej smrti vyústili do zákazu slovanskej liturgie a vyhnania jeho žiakov z Veľkej Moravy. V posledných rokoch života sa Metodovi podarilo dokončiť preklad celého Písma, liturgických kníh, právnických príručiek a ďalších pomôcok do jazyka starých Slovanov. Sv. Metod nebol filozofom, bol však výborným organizátorom a praktickým správcom. Mal nezlomný charakter a bol horlivým učiteľom i obetavým duchovným pastierom.

Sv. Cyril a Metod boli svätým otcom Jánom Pavlom II. v roku 1980 vyhlásení za spolupatrónov Európy. V encyklike „Apoštolí Slovanov“ (1985) ich tento pápež zaradil medzi najväčších misionárov všetkých čias. V našom kostole je sv. Cyril zobrazený v mníšskom habite so štólou a zvitkom pergamentu v rukách. Na pergamente je úvodná veta z Evanjelia sv. Jána: „Na počiatku bolo Slovo.“ Je to zároveň prvá veta, ktorú sv. Cyril napísal v hlaholike. Sv. Metod je zobrazený v biskupskom rúchu s páliom (biely vlnený pás s vyšitými čiernymi krížmi – odznak arcibiskupskej hodnosti) a dvojkrížom.

Svätý Gorazd

Na pravej strane oproti solúnskym bratom je zobrazený sv. Gorazd. Tomuto svätovi sa, žiaľ, na Slovensku dosiaľ venuje veľmi malá pozornosť. Sv. Metod ho pred smrťou označil za svojho zástupcu slovami: „Tento je vašej krajiny slobodný muž, učený dobre v latinských knihách, pravoverný. To buď vôľa Božia i vaša láska ako aj moja.“ Sv. Gorazd bol teda tretím

(Pokračovanie na 9. strane)

Patróni a ich symboly v našom chráme (2)

(Dokončenie z 8. strany)

apoštolom Slovákov. Je najstarším známym kňazom a svätcom nášho pôvodu. Pochádzal z okolia Nitry a bol zrejme z váženého domáceho rodu, čo mu umožňovalo prístup ku vzdelaniu. Bol oddaným žiakom a spolupracovníkom sv. Cyrila a Metoda. Patril k učeníkom, ktorí ich sprevádzali v rokoch 867-869 do Ríma, kde bol aj vysvätený za kňaza. Cyril a Metod s ďalšími spolupracovníkmi založili u nás okrem vysokej školy teologickej aj slovanskú literárnu školu. Medzi najvýznamnejších spolupracovníkov patrili práve Gorazd, ktorému sa pripisuje viacero literárnych prác i prekladov.

Gorazdove osudy po smrti sv. Metoda sú nejasné. V dôsledku intríg franského biskupa Vichinga boli Metodovi učeníci mučení a väznení a neskôr vyhnaní z Veľkej Moravy. V roku 900 však došlo k zmene situácie a pápežski legáti prišli vysvätiť pre moravskú provinciu arcibiskupa a troch biskupov. Je veľmi pravde-

podobné, že arcibiskupom sa stal sv. Gorazd a zostal ním do zániku Veľkomoravskej ríše, a teda aj cirkevnej provincie. Gorazd potom pôsobil buď v Čechách, Poľsku, alebo v Bulharsku, kde je jeho úcta zvlášť živá.

Aj keď sú zachované správy o sv. Gorazdovi skromné, zhodne dosvedčujú, že bol mimoriadne nadaný a veľmi usilovný, človek ušľachtileho srdca, kňaz bezúhonného života. V našom kostole je zobrazený v biskupskom odeve, s arcibiskupským páliom, s Písmom a ratolesťou (znak mučeníctva) v rukách. Biskupskú mitru má odloženú vedľa seba, čo môže naznačovať ukončenie jeho úradu najprv nási-

lím, potom zánikom provincie. Do skaly vedľa neho je vytesaný úryvok z Kyjevských listov, ktorých je asi autorom. Táto modlitba je aktuálna aj dnes, v časoch moderného pohanstva:

„Na kráľovstvo naše, Pane, milostou svojou zhladni. A nevydaj, čo je naše, cudzím, a neobráť nás za korisť národom pohanským. Skrze Krista, Pána nášho, ktorý panuje s Otcom i so Svätým Duchom.“

Marianna Janoštinová
Foto: Vladimír Žuffa

Počas Vianočných sviatkov si naši občania zdobia nielen svoje príbytky, ale aj domy a predzáhradky. Už niekoľko rokov upútava pozornosť betlehem pred domom Jána Šišku. Túto nádhernú výzdobu pripravuje celá rodina.

Foto: Pavol Šroba

Rodinný batôžkový ples sa naozaj podaril

Usporiadanie plesov vo fašiangovom období má aj v Zuberici dlhoročnú tradíciu. Zabávajú sa na nich rôzne vekové kategórie, organizácie, združenia. Niektoré plesy sú honosné, iné ešte honosnejšie. No sú aj celkom obyčajné, ktoré si organizátori nazvali batôžkovými. Pred tromi rokmi začal klub dôchodcov organizovať takéto batôžkové posedenie pre svojich členov. Účasť nebola veľká, ale atmosféra vynikajúca. O rok sa podujatie zopakovalo a problém tkveť zase v účasti. Pri jednom stretnutí farskej rady s novým pánom farárom bol náš duchovný správca zoznamovaný s rôznymi aktivitami, ktoré sa vo farnosti robia. Pán farár dal návrh, aby sme skúsili túto akciu rozšíriť a tak vznikol nápad usporiadať Rodinný batôžkový ples farnosti.

Dátum bol určený na 24. 1. 2009. Všetko sa začalo svätou omšou o 16. hod. Začiatok plesu bol naplánovaný na 18. hodinu. Predpredaj vstupeniek zas neveštil nič dobré. Predalo sa ich málo a organizátori mali hlavu v smútku ako to všetko dopadne. Na milé prekvapenie všetkých sa začala sála zaplňovať. Prichádzali celé rodiny a museli sa použiť stoly a stoličky z klubu dôchodcov i tie čo bývajú uložené za jaskom. Pres-

ne o 18.30 hod. starosta obce Ing. Vladimír Šiška spoločne s pánom farárom Mariánom Dopaterom ples prípitkom otvorili.

Niektoré rodiny prišli v krojoch i so svojimi deťmi, čo bolo veľkým oživením podujatia. Po niekoľkých tanečných kolách nasledoval kultúrny program ktorý účastníkom pripravila rodina Janoštinová. To veru značne zvýšilo úroveň plesu.

Nezaostával ani Edo Bistár, ktorý prítomných rozveseľoval harmonikou a spevom.

Zlatým klincom plesov býva žrebovanie tomboly. Organizátorom sa podarilo získať až 38 cien, ktoré venovali jednotlivci, podnikatelia a organizácie. Všetkým patrí úprimné Pán Boh zaplať. Prvý rodinný batôžkový ples sa vydaril nad očakávanie. Dúfajme, že na budúce fašiangy sa stretneme zas.

Ďakujeme všetkým usporiadateľom, kuchárkam, darcom tomboly i účastníkom za to, že sa nám podarilo vytvoriť naozajstnú farskú rodinu.

Stano Jandura

Organizátori batôžkového plesu boli spokojní so záujmom Zuberčanov o toto rodinné podujatie. Aj preto bol úvodný prípitok srdečný a radosný.

Foto: www.fara.sk/zuberec

Žiť modlitbu

Ježišovi učeníci mali veľa túžob. Keď Ježiš rozprával o božom kráľovstve chceli mať v ňom popredné miesta. Keď rozprával v podobenstvách, rozumieť im. Keď vyhŕňal zlých duchov, tiež mať takú moc prikazovať. Keď videli, ako sa Ježiš modlí, dostali odvahy, a Ježiša poprosili: „Pane, nauč nás modliť sa.“ Ježiš ich naučil modlitbe, ale zároveň im ukázal, že modlitba musí byť ich životom. Zvlášť modlitba, ktorú sme dnes nazvali Modlitba Pána. Predovšetkým v pôstnom čase, pri krížovej ceste, môžeme vycítiť u Ježiša jednotu modlitby a života: ... odpusť nám naše viny, ... zbav zlého, ... chlieb náš každodenný daj nám dnes. Úprimne prosíme o odpustenie, že sme túto modlitbu toľkokrát vyriekli bezmyšlienkovite a neurobili sme ju svojou životnou cestou.

Bože, zapáľ v nás Ducha modlitby, aby sme každú prosbu videli v tvojom svetle, aby sme sa správne modlili a predovšetkým správne žili.

Lebo, ako sa kto modlí, tak verí ... a tak žije.

(podľa: Krížové cesty; Matice cyrilometodělská)

Karneval škôlkárov

V materskej škole si deti už dlhšiu dobu pred karnevalom rozprávali kto sa za čo oblečie. Aj preto očakávania boli veľké. V dopoludňajších hodinách 23. februára sa to všetko začalo vo vyzdobenej školskej jedálni. Zamestnankyne materskej školy deti premenili na rôzne rozprávkové bytosti. V sprievode peknej hudby sa masky najprv prechádzali a navzájom sa spoznávali v netradičnom oblečení. Nasledova-

la zábava, pri ktorej sa predstavovali a fotografovali s veľkým šašom. Škôlkári si karneval spríjemnili hrami a spevom piesní. Na záver všetky deti čakalo občerstvenie - nápoj a pizza, ktorú deťom daroval ako sponzor Michal Gonda. Všetkým sa ešte ušlo sladkostí od starostu obce. Obidvom sponzorom veľmi pekne ďakujeme. Deti boli z karnevalu nadšené a popoludní už snívajú za aké masky budú oblečené o rok. (hh)

Foto: Pavol Šroba

Karneval žiakov

Foto: Pavol Šroba

Už je basa pochovaná

Podroháčska folklórna skupina i v tomto roku pripravila v utorok 24. februára tradičné „Pochovávanie basy“. Tenoraz sa na ostatkovú zábavu Zuberčanom veľmi nechcelo a tak medzi účastníkmi prevažovali turisti. V ľudovom tóne sa všetko začalo krátko po 19. hodine. Varené víno, dobrá muzika i nálada bola hneď od začiatku.

Sála sa však najviac zaplnila hodinu pred polnocou. Pravdaže najviac Zuberčanmi, ktorí už tradične chodia na takého podujatia neskoro. Potom sa poniekotori sťažovali, prečo je o 12. hod. koniec. A ten byť musel, lebo sa pochovávala basa. A to s veľkou slávou, spevom, plačom i smútkom. Text a foto: V. Žuffa

Cigánstvo o lišiakovi (nonsens)

Stretol som raz mačku, ktorá bola celá zelená, nemala pazúry, ale len dlhý chvost. Po tom chvoste som liezol do vesmíru. Išiel som ďalej, no zrazu sa na ňom zlomil jeden chl p a spadol som. Padal som rok, dva, tri, až nakoniec som spadol na meteorit a tak som padal s ním. Čím som bol bližšie k Zemi, tým viac sa mi meteorit drvil pod nohami. Keď sa meteorit rozdrvil na prach, bol som asi štyri metre nad Zemou.

Po dopade som sa celý zaryl do zeme. Po chvíľke tadiaľ išiel chlap s motykou. Keď začul hlas a človeka nikde, zľakol sa a utiekol.

Čoskoro ma omrzelo len tak čakať, nuž som odišiel. Ako si idem, zistím, že som si tam zabudol nohu. Teda som sa po ňu vrátil. A čo nevidím? Mal ju v papuli jeden lišiak. Nazlostený som mu povedal: „Ihneď mi ju vráť!“ On však utiekol, preto som bežal za ním. Pomaly sa mi strácal z dohľadu a tak som na neho zakričal: „Pán lišiak, viete, že vás zvieratá vyhlásili za kráľ zvierat?“ Lišiak od úžasu otvoril ústa a noha mu vypadla. Využil som situáciu a dupol som nohou. Lišiak sa zľakol a utiekol. Potom som si zobral nohu a išiel som preč.

Tomáš Gonšénica, 5. A

Skala a myš

Raz dávno sa súdili skala s myšou, ktorá z nich je múdrejšia a má teda aj väčšiu cenu. „Ty si, úbožiatko, maličká myška, nesiahaj mi ani po päty!“ „Na môj vrchol ani nedovídiš, lebo je vysoko v oblakoch. Zdravím ho len vtáci a samo slnko sa za jeho končiar chodí večer schovať. Vietor mu tam hore dáva dobrú noc!“ Myš odvetila: „Viem, že som maličká, viem, že vidím len listy trávy, ale ty ich z tej výšky nikdy neuvidíš. Nikdy nebudeš taká maličká a svižná ako ja.“

„Byť veľkým je krásne a pôvabné,“ nedala sa skala. „Orol si

v mojom náručí postavil hniezdo a cez deň prehováram mraky, aby spustili na zem kvapky dažďa.“ „Aj keď si veľká, nemôžeš mne, malej sivej myške, prikázať, aby som ti v základoch v zemi nevyvrátila diery, až sa napokon zrútiš k zemi!“ A vtedy skala stíchla, lebo na to odpovedať nevedela.

Ponaučenie: KAŽDÝ Z NÁS MÁ SVOJU CENU.

(Bájka je prevzatá z knihy Najkrajšie bájky o zvieratkách, vydavateľstvo Matys, Bratislava, 2001.)

Moja vlasť

Hrdý som na svoju vlasť, skúste takú vo svete nájsť. Keď sa pozriem po krajine, všade vidno krásy iné. Polia, lesy, príkre stráne, dám ja celé srdce za ne. A keď ma chce zlákať svet, viem, že takej istej niet.

Marián Varečka, 6. B

Narodili sa

- 9. 12. 2008 Michaela Jančová
- 14. 12. 2008 Jindřich Kučera
- 15. 12. 2008 Filip Homola
- 1. 1. 2009 Dávid Šveláš
- 21. 1. 2009 Ondrej Žuffa

Odprevali sme na poslednej ceste

- 19. 12. 2008 Mária Urbanová (1933)
- 23. 12. 2008 Šimon Škerda (2008)
- 28. 1. 2009 Florentína Borsíková (1938)
- 6. 2. 2009 Justín Škvarka (1938)
- 8. 2. 2009 Anna Borsíková (1920)
- 19. 2. 2009 Anna Mačňáková (1910)

Blahoželáme jubilantom

- 80 rokov**
- 22. 1. Cecília Škerdová
- 24. 1. Ignác Kuchtiak
- 4. 3. Margita Šróbóva

- 85 rokov**
- 4. 3. Ondrej Hudec

55. výročie sobáša

- 24. 2. Marta a Roman Harmatovci

Vypísané z matriky roku 2008

V Milotíne a na Janovkách súperili Zuberčania

Sobota 7. a nedeľa 8. marca patrili v Zuberi lyžovaniu. Jarné prázdniny skončili, na svahoch je lyžiarov menej, nuž si organizátori povedali, že termín „MDŽ“ bude pre zuberšú lyžovačku najlepši. Telovýchovná jednota Roháče, obecný úrad a spoločnosť Alpina, s.r.o. a Roháče, s.r.o. ako organizátori všetko pripravili tak, aby sa na zuberských pretekoch stretlo čo najviac Zuberčanov.

V sobotu večer sa do súťaže o Cenu Milotína, hoci počasie nebolo ideálne, prihlásilo 52 pretekárov. V lyžiarskom stredisku Milotín pripravili trať paralelného slalomu. V nedeľu počasie prišlo viac a na štart Ceny Janoviek sa postavilo spolu 117 súťažiacich. Na obidvoch pretekoch bola výborná atmosféra. Na pretekoch súťažilo viac rodín – rodičia i deti. Víťazi sa tešili, že sú najlepši, tí ostatní mali radosť určite aj preto, že súťažili na naozajstných pretekoch.

Cena Milotína 2009

Dievčatá do 11 rokov: 1. Anetka Borsíková, 2. Michaela Šuriňáková, 3. Karolínka Žuffová

Chlapci do 11 rokov: 1. Ladislav Šroba, 2. Matúš Brečka, 3. Martin Ballek

Dievčatá do 15 rokov: 1. Naďa Kenderová, 2. Lucia Hudecová, 3. Tatiana Šišková

Chlapci do 15 rokov: 1. Dávid Šroba, 2. Matej Šiška, 3. Jakub Šiška

Ženy do 30 rokov: 1. Monika Motyčáková, 2. Anna Fileková

Muži do 30 rokov: 1. Štefan Jančo, 2. Pavol Šroba, 3. Michal Bažík

Ženy nad 30 rokov: 1. Anna Jurinová, 2. Kamila Šišková, 3. Eva Brečková

Muži do 50 rokov: 1. Viliam Šiška, 2. Milan Šiška, 3. Mário Hruboš

Muži nad 50 rokov: 1. Marián Jurina, 2. Alexander Hanic

Snowboard: 1. Lukáš Kulina, 2. Pavol Littva, 3. Martin Bránický

Cena Janoviek 2009

Dievčatá do 7 rokov: 1. Erika Jurinová, 2. Miška Žáková, 3. Ninka Mydlárová

Chlapci do 7 rokov: 1. Martin Filek ml., 2. Jakub Valek, 3. Jakub Mydlár

Žiačky do 11 rokov: 1. Natália Pilárová, 2. Michaela Šuriňáková, 3. Sabinka Šenkárová

Žiaci do 11 rokov: 1. Lacko Šroba, 2. Martin Ballek, 3. Adam Filek

Žiačky do 15 rokov: 1. Naďa Kenderová, 2. Lucia Hudecová, 3. Táňa Šišková

Žiaci do 15 rokov: 1. Matej Šiška, 2. Roman Šroba, 3. Jakub Šiška

Ženy do 30 rokov: 1. Mária Šišková, 2. Monika Motyčáková, 3. Anna Fileková

Muži do 30 rokov: 1. Štefan Jančo, 2. Paľo Šroba, 3. Peter Škerda

Ženy do 50 rokov: 1. Danko Kenderová, 2. Anna Jurinová, 3. Zuzka Valeková

Ženy nad 50 rokov: 1. Marta Janoštinová, 2. Anna Šróbová

Muži nad 50 rokov: 1. Alexander Hanic, 2. Marián Jurina, 3. Stanislav Urban

Snowboard: 1. Pavol Litva, 2. Andrej Matys, 3. Andrej Kováč

Vlekári: 1. Milan Šiška, 2. Peter Urban, 3. Štefan Jančo

(r)

Atmosféra v Janovkách bola naozaj jedinečná.

Foto: Pavol Šroba

Samko doniesol z MS bronz

Na neoficiálnych majstrovstvách sveta žiakov v zjazdovom lyžovaní – 48. ročníku Trofeo Topolino získal Samko Šenkár bronzovú medailu. Na preteky, ktoré sa konali koncom februára, sa ako jediný zástupca východnej Európy, dostal do desiatky najlepších. V Taliansku sa každý rok zide celá svetová špička. Samko potvrdil svoje kvality a získkom bronzu všetkých potešil. Na týchto pretekoch sa nejazdí osobitne slalom a obrovský slalom, ale disciplína nazývaná kombirace. Ide o kombináciu obidvoch disciplín. Trať pozostáva z úsekov, na ktorom sú brány obrovského slalomu, striedané so slalomovými. Na pretekára to kladie zvýšené nároky. Nie každý sa dokáže so zmenami rytmu a spôsobu jazdy vyrovnáť.

Samuel Šenkár na trati Interkritérium vo Vrátnej.

Po získaní medaily bol Samko nesmierne šťastný a prekvapený, že vôbec takúto disciplínu zvládol. Veď na Slovensku sa nič podobné nejazdí. Ako prvý mu blahoželal otec, ktorý ho na pretekoch sprevádzal. Účelom takejto súťaže je zistiť kvali-

ty mladých lyžiarov v jedných pretekoch. Spomedzi vyše sto súťažiacich zo 64 krajín je zisk bronzu historickým úspechom Slovenska a príslubom pre budúcnosť. Preteky už Samko absolvoval ako člen reprezentačného tímu Slovenska

Darí sa mu aj v Slovenskom pohári. Zo siedmich pretekov absolvoval už päť. V slalome síce dvakrát nedošiel do cieľa, ale trikrát získal prvé miesto. V obrovskom slalome štartoval štyri razy a vždy vyhral. Titul najrýchlejšieho mladšieho žiaka na Slovensku mu už neunikne.

Na jeho výkon medzi bránami nezapomnú ani v susedných Čechách. Na tohtoročných majstrovstvách Českej republiky nenašiel premožiteľa a získal v slalome aj obrovskom slalome zlatú medailu. Na Interkritérium v Ríčkách stál na bronzovom stupni, vo Vrátnej vybojoval zlato a v Chorvátsku sa tešil zo štvrtého miesta.

Do konca tohtoročnej sezóny ho čaká ešte štart na dvoch pretekoch Slovenského pohára. V pláne má lyžovať ešte na dvoch FIS pretekoch. V talianskom Abetone a na Veľkú noc v Kanade. S americkými pretekármi sa stretnú na trati v stredisku Whistler, kde na budúci rok budú jazdiť olympionici. Želáme Samkovi Šenkárovi, aby sa mu dalo aspoň tak ako doteraz. (r)

Úlohu komentátora suverénne zvládol Ing. Štefan Škerda. Víťazov jednotlivých kategórií „vyspovedal“ ako rodený športový komentátor.

Foto: Pavol Šroba

Okolo Zuberca do 150 účastníkov

V nádhernom slnečnom a trošku mrazivom počasí usporiadal v nedeľu 11. januára 2009 Klub turistov pri TJ Roháče a Obecný úrad Zuberca 15. ročník lyžiarsko - turistického prechodu OKOLO ZUBERCA. Trasa od koliby JOSU bola výborne upravená ratrakom. Z pohodlia a tepla domu sa do prírody zbierať zdravie vybralo do 150 Zuberčanov. Prvá prestávka bola v kameňolome Pod Spadami. Tu sa mohli účastníci občerstviť pohárom borovičky od starostu obce. Odtiaľ trasa smerovala po ceste poza Pálenicu na Priehalinu, ku družstvu a cez Ivanov ku Penziónu u Michala. Michal Borsík pripravil teplý čaj s rumom i čo-to pod zub. Potom už nasledovala záverečná etapa prechodu. Hore Žrieľami do areálu Žilinskej univerzity a ku kolibe na skanzene.

Chlapci z koliby čakali účastníkom s vatrou i teplým čajom na zo-

hriatie. Tu ešte všetci vybalili svoje zásoby a v dobrej nálahe vyspievali mnohé pesničky. Bolo sa treba pobrať, lebo v sále kultúrneho domu čakala kapustnica a dobrá muzika.

To všetko v réžii turistického klubu. Tí, čo vytiahli päty z domu, určite urobili niečo pre svoje zdravie i pre súdržnosť Zuberčanov.

Foto: V. Žuffa, text: dž

Na Lúčnej v prachovom a veľkom snehu

Poľská horská záchranná služba TOPR v tomto roku oslávi 100. výročie svojho založenia, prípravy na slávnosť sú v plnom prúde. Horská

služba v Západných Tatrách má tiež svoje jubileum. Vznikla roku 1954 a pripomína si 55 rokov svojej existencie. Obe horské záchranné služby

Že podujatie bolo náročné, svedčí i táto fotografia.
Foto: V. Žuffa

za roky trvania pomáhali v horách ľuďom nespočítane. Pre TOPR bola jednou z najodvážnejších záchrana ranených partizánov zo zrubu pod Salatínom pred koncom II. sv. vojny. 11. a 12. februára 1945 štrnásť poľských záchranníkov transportovali ranených partizánov cez Lúču do Chocholovskej doliny a odtiaľ na konských povozoch do Zakopaného. Pred desiatimi rokmi vznikla myšlienka organizovať zimné prechody Roháčov k pripomenutiu si tejto významnej záchranné akcie. Podujatie dostalo názov Po stopách svojich predchodcov. Prvý ročník sa konal 12. februára roku 2000. Na Zverovku od Chocholovskej chaty prišlo 11 záchranníkov a ďalší 12, zväčša seniori, prišli autobusom.

Na Lúčnej ich čakala skupina členov HS z našej oblasti. V ďalšom

roku bola trasa opačná, zo Zverovky Látanou dolinou na Lúču a do Chocholovskej doliny. Na Lúčnej čakala skupina poľských záchranníkov. Takto to pokračuje do dnešných dní.

V sobotu 21. 2. 2009 sa konal už 10. ročník prechodu. Ten tohtoročný bol veľmi namáhavý pre veľké množstvo prachového snehu. Pohyb v týchto podmienkach obmedzovali aj kroje a drevené lyže s remienkovým viazaním, na ktorých účastníci podujatia absolvovali. Pred chatu v chocholovskej doline začali prichádzať okolo 14. hodiny. Hostitelia tu pripravili vatru, na ktorej sa opekala klobása a podávalo sa varené víno. To veru ustatým záchranníkom chutilo. Na spoločnej večeri sa potom stretlo asi 60 súčasných i bývalých záchranníkov z oboch strán hraníc. Po oddychu sa naši záchranníci s poľskými okolo 19. hodiny rozlúčili. Navzájom sme sa pozvali na už 11. ročník podujatia.

Stano Jandura

Lavínové nešťastie nad 1. plesom

V utorok 3. 2. 2009 o 20.30 min. poľská turistka Krystyna S oznámila, že jej manžel sa vybral na skialpinistickú túru k bývalej Ťatliakovej chate. Z chaty Zverovka odchádzal okolo 15. hod. a stále sa nevrátil. Táto túra by ani začiatčovníkovi nemala trvať dlhšie ako dve hodiny. Preto sme okamžite v dvoch skupinách vyrazili na pátraciu akciu. Jedna trojčlenná skupina išla smerom do Smutnej doliny a druhá okolo Roháčskeho vodopádu smerom k Roháčskym plesám. Po vodopád bol prešľapaný chodník a odtiaľ už išla len jedna čerstvá stopa po lyžiach. Predpokladali sme, že sa počas túry rozhodol inak ako plánoval a chcel spraviť túru okolo Roháčskych plies. Táto túra je dlhšia a pravdepodob-

ne ho zastihla tma už počas výstupu k štvrtému plesu. Stále sme dúfali, že ho nájdeme blúdiť potme niekde v Smutnej doline. Keď sme však zabudali spadnutú čerstvú lavínu až do 1. Roháčskeho plesa, naše optimistické predpoklady sa rozplynuli. Jeho stopa pokračovala do svahu Zeleného a stratila sa v dráhe lavíny. Všetkým nám bolo jasné, čo sa stalo. Pri zlyžovaní medzi 1. a 2. plesom natraverzoval do strmého svahu a vlastnou váhou si odrezal doskovú lavínu. Tá ho strhla až na okraj plesa. Bezpečnou trasou sme zlyžovali k čelu lavíny, kde zo snehu trčala lyžiarska palica. Vzápätí sme, zhruba v polmetrovej hĺbke, sondou napichli aj telo skialpinistu. Žiaľ, po piatich hodinách úplného zasypania nemal žiadnu šancu na prežitie.

Museli sme ho čo najskôr vykopat, lebo nad nami stále hrozil pád ďalšej lavíny. Telo sme na saniach transportovali na Zverovku. Lekár skonštatoval smrť udusením.

Pri týchto smutných udalostiach je vždy veľa nezodpovedaných otázok. Prečo išiel sám na túru do oblasti, ktorú dobre nepoznal? Prečo sa vybral tak neskoro? Prečo nedodržiaval zásady pohybu v lavínovom teréne?

Každý, kto sa pohybuje v horách, by si mal odpovedať sám, poučiť sa a vyvarovať sa podobných chýb.

Text: Rasto Sróba, foto: V. Žuffa

Tu sme ho našli.

Smutný návrat domov.

Dobrovoľnej HS chýbajú mladí

Nácvik hľadania zasypaných v lavíne.

V Salatínskej doline sa 6. až 8. februára 2009 uskutočnilo preškolenie dobrovoľných členov Horskej služby. Kondičná túra, spojená s chôdzou v mačkách, na trase Zverovka - vrch Brestová prebehla

v dobrom počasí. Potom nasledovalo lezenie v zimných podmienkach a zlaňovanie na skalnej vežičke pod Salatínom. Na záver dňa lavínový špecialista z Jasnej pripravil simulovanú lavínu v doline, kde sa nacvičil postup záchranné akcie a hľadania zasypaných v lavíne.

Ďalšie dni si dobrovoľní členovia Horskej služby precvičovali budovanie improvizovaných stanovišť v teréne, spúšťanie a vytahovanie saní s postihnutým v strmých terénoch Zadného Salatína. Záver patril písomným testom z lavínovej problematiky a rádiokomunikácie. Preškolenie splnilo svoj účel a naši dobrovoľníci ukázali veľmi dobré zručnosti a vysokú technickú a kondičnú úroveň. Jediné čo dobrovoľnej HS chýba, je príchod nových členov. V súčasnosti sú len dvaja čakatelia na dobrovoľného záchrannára. Želali by sme si, keby hlavne mladí Zuberčania, ktorým by sa páčila „práca“ a pohyb v prírode a horách, prejavili záujem o túto činnosť. Horská služba v Roháčoch má svoje opodstatnenie a hlavne bohatú tradíciu. Budujme ju ďalej.

Text: R. Šroba, foto: V. Žuffa

Nácvik lezenia v zimných podmienkach.

ZUBERSKÉ NOVINY – Podroháčsky občasník • Vydáva Obecný úrad Zuberec • **Adresa vydavateľa:** Obecný úrad Zuberec, Hlavná, 027 32 Zuberec, tel. 043/5395 103, www.zuberec.sk • **Zodpovedný:** Ing. Vladimír Šiška, starosta obce • **Redakcia:** Cecília Matysová, email: cmatysova@zuberec.sk, tel. 0903 193 637 **Sadzba:** Štúdio F – Teták, Námestovo • **Tlač:** Tlačiareň Kubík, Námestovo